

Forslag

til

Lov om optagelse af statslån i udlandet.

Fremsat den 20. marts 1959 af *finansministeren*.

§ 1. Finansministeren bemyndiges til at optage statslån i udlandet til et samlet beløb af indtil 200 mill. kr. i udenlandsk valuta.

§ 2. De med gennemførelsen af denne lov forbundne udgifter bevilges på de årlige finanslove.

Bemærkninger til lovforslaget.

Når regeringen allerede så kort tid efter den i februar 1959 gennemførte låneoptagelse i Den internationale Bank og på markedet i New York på ny søger bemyndigelse til optagelse af lån i udlandet, må det ses som udtryk for ønsket om at fastholde en valutareserve, der kan afdæmpe virkningerne af de svingninger i den internationale økonomi, som så ofte her i landet har nødvendiggjort en kraftig stramning af den økonomiske politik, og vurderes på baggrund dels af de krav, der vil blive stillet til Danmarks valutabeholdning i de nærmest kommende år, dels af den meget kraftige reduktion af den udenlandske statsgæld, som har fundet sted gennem de senere år.

Når der ses bort fra det danske mellemværende med Den europæiske Betalingsunion (EPU), udgjorde bankernes samlede valutabeholdning pr. ultimo februar 1959 ca. 1700 mill. kr.

Da EPU indstillede sin virksomhed den 27. december 1958, og Den europæiske Valutaoverenskomst (EMA), som var blevet afsluttet i august 1955, samtidig trådte i kraft, udgjorde Danmarks nettogæld til EPU 452 mill. kr. Af dette beløb var 252 mill. kr. omfattet af eksisterende konsolideringsaftaler, som udløber medio 1961, medio 1962 og oktober 1962, og i henhold til hvilke der skal afregnes små 100 mill. kr. om året i de kommende to år. De resterende 200 mill. kr., der repræsenterer en gæld på 325 mill. kr. til visse lande og et tilgodehavende på 125 mill. kr. hos andre lande, skal ifølge EPU-overenskomsten afvikles over tre år, medmin-

dre de interesserede lande indgår aftaler om en anden afviklingsperiode. Da der på indeværende tidspunkt intet kan siges om, i hvilket omfang sådanne aftaler vil blive indgået, kan man ikke udelukke, at størstedelen af Danmarks EPU-mellemværende vil blive afviklet inden for de nærmeste tre år, hvilket i givet fald vil betyde kapitaludgifter på 65-70 mill. kr. om året.

Hertil kommer de ordinære afdrag på offentlige udenlandske lån, som er optaget af staten, hypotekbanken, kommuner og telefonselskaber. I de næste tre år skal ca. 200 mill. kr. afdrages på disse lån, hvoraf 100 mill. kr. forfalder i løbet af 1959.

EPU's likvidation har endvidere bevirket, at landets valutariske likviditet er blevet forringet med den ultimo 1958 uudnyttede trækingsret på 356 mill. kr.

Endelig har EMAs ikrafttræden den virkning, at Danmarks forpligtelse til at indbetale 15 mill. dollars (104 mill. kr.) til Den europæiske Fond vil kunne blive aktuel. Denne indbetalingsforpligtelse er ikke umiddelbart forestående, da indbetalingerne til Fonden først skal finde sted, efterhånden som Fonden får behov for tilførsel af likvide midler.

Danmark er som medlem af Den internationale Valutafond ifølge fondsoverenskomsten forpligtet til at indskyde 25 pct. af sin kvote i guld eller dollars. I henhold til denne bestemmelse er der den 13. februar 1959 indbetalt modværdien af 117 mill. kr. i dollars.

Endvidere har Fondens repræsentantskab for-

F. t. l. om optagelse af statslån i udlandet.

nylig vedtaget en forøgelse af kvoterne i Fonden. For Danmarks vedkommende har Fondens bestyrelse godkendt en kvoteforhøjelse fra 68 mill. dollars til 130 mill. dollars. Af forøgelserne, der ventes at ville blive effektive i 1959, skal 25 pct. indbetales i guld eller dollars; for Danmarks vedkommende således 15½ mill. dollars svarende til 107 mill. kr.

Fra 1952 til udgangen af 1958 er den udenlandske statsgæld blevet nedbragt fra lidt under 2 milliarder

kr. til lidt under 1 milliard kr., eller til omtrent samme beløb i kroner som umiddelbart før krigen

På baggrund af de stadig meget betydelige afdrag på den udenlandske gæld må det anses for rigtigt i den kommende tid at optage nye udenlandske lån indenfor den i nærværende forslag angivne grænse, så valutabeholdningen kan være i reserve til anvendelse med henblik på at fremme den økonomiske udvikling.